

ELŐFIZETÉSI FELTÉTELEK.

Egy évre . . . 10 K. — f.
 Hat óra . . . 5 K. — f.
 Három óra . . . 2 K. 50 f.
 Egyes számok ára 20 fillér

BARS

KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS TÁRSADALMI HETILAP.

A-kéziratok a szerkesztőséghez küldendők.
 Kéziratok vissza nem adtnak.

FŐSZERKESZTŐ: Dr. KERSEK JÁNOS.

Megjelen vasárnap reggel.
 FELBLÓS SZERKESZTŐ: Dr. NOVOTNY ERNŐ.
 FŐMUNKATÁRS: JAROSS FERENC.

A hirdetések, előfizetések s a reklamációkat s
 kiadói hivatalba kérjük utasítani.

A LAP KIADÓJA: NYITRAI és TÁRSA r. t.

HIRDETÉSEK

□ centiméterenként . . . 4 fillér
 Nyitrtéri közlemények garmond
 soronként 30 fillér.

Gyakori hirdetők és a velünk
 összeköttetésben levő hird. iródk
 arendeményben részesülnek.

A vágóhid ügye.

Az új városi szabályrendelet a hentesekre nézve is kötelezőleg rendeli, hogy a piacra szánt sertéseket a vágóhídon vágják le. Ez a rendelkezés azt eredményezte, hogy a lévai vágóhid, mely aránylag nem is oly régen, a város lélekszámárányára való tekintettel épült, némileg szűknek bizonyult, különösen amiatt, hogy a hentesek a levágásra külön helyiséget óhajtottak.

Kétségkívül másként alakult a helyzet a szabályrendelet meghozatala óta. Minden esetre kényelmesebb volt a hentesek és mészárosokra nézve, ha a sertést otthon szurhatták le, ahol nyomban fel is dolgozhatták. Csak hogy ez az állapot a város fejlődése szempontjából nem volt okáig tartható, mert igen furcsán néztek volna ki az épülő város házcsoportjai között a serteshizlaldák. Tudjuk, hogy előállott az a helyzet is, amikor maga a tulajdonos restelte, hogy a város legforgalmasabb belső területén volt a messze környéket penetráns büzzel átható serteshizlaldája; ezért ő maga intézkedett a hizlaldának a külvárosba leendő kihelyezése iránt. S így, ami különben derék iparosaink értelmiségét s a korral haladni vágyakozását dicséri, a lévai mészáros- és hentesiparosok e tekintetben maguk türelhető viszonyokat teremtettek.

Annál érzékenyebben érintette őket a vágatási szabályrendelet következtében előállott kényszerhelyzet, mely a vágóhidnak kötelező használatát írja elő a husipar minden ágával foglalkozó iparosra nézve. És mi megértjük és méltányoljuk is iparosaink intencióit, kik most már az előállott új helyzetbe csak akkor tudnának beleyugodni, ha a vágatási díj nem lesz túl magas s ha a vágatás oly kényelemmel végeztetik, hogy egyik a másikat munkájában fel nem tartoztathatja, vagyis mindenki a körülményekhez képest akkor vághat, amikor neki tetszik. Mindkét követelésüket méltányosnak ismerjük s bizonyára a városi képviselőtestület sem fog annak teljesítése előtt elzárkózni, ha viszont az iparosok is tekintetbe veszik a város anyagi helyzetét, amely a súlyos pénzügyi viszonyok következtében éppen nem mondható rózsásnak.

Ami a vágatási díjakat illeti, arra nézve az egyesség könnyen létrehozható s a hentesek és mészárosok azon kívánsága, hogy darabonként egy koronában állapítsák meg a sertés után fizetendő vágóhídi illeték,

bizonyára nem fog nagyobb akadálytalán találkozni. Más természetű ellenben a vágóhid kibővítésének kérdése.

Ebben az ügyben óhajtanánk hentesaink és mészárosaink törekvéseire pár szóval reflektálni s hisszük, hogy egymást meg fogjuk érteni. Illetékes s bizonyára általuk is nagyra becsült férfiuktól hallották már annak megállapítását, hogy a pénzpiacra oly rosszak a viszonyok, hogy a bankok csak azért nem szednek nyolc percentnél magasabb kamatot, mert a törvény nem engedi s hogy ezek a rossz pénzügyi viszonyok még két-három évig is eltarthatnak, legalább is ezen az időn belül egyáltalán nem remélhető javulás. Már most ily helyzetben arra kényszeríteni a várost, hogy most építsen egy új vágóhidat, egyértelmű volna a város pénzügyi viszonyainak a felforgatásával, mert a város kénytelen volna oly módon felemelni a pótdadót, amely nem állana arányban az új vágóhid által nyújtandó előnnyel s csak a fogyasztó közönségnek megterhelését okozná. Ez pedig nem lehet közömbös a husiparosokra nézve, akik tudják azt, hogy a régi olcsó árak mellett nagyobb haszonra dolgoztak s így, minden ár-emelkedés a fogyasztó közönség csökkenését fogná előidézni. El kell tehát ejtenünk azt a gondolatot, hogy most, ebben a válságos időben építsünk új vágóhidat.

Mi volna tehát a teendő? Nem más, mint arról gondolkodni, hogy a jelenlegi vágóhidépület keretében nem lehet-e a szurómarha részére megfelelő vágóhelyiséget előállítani? A szarvasmarhák részére fenntartott helyiség céljának most, legalább egyideig megfelel. A sertések számára vágóhidul nem nagy költséggel átalakítható volna a vágóhídi szolga jelenlegi lakása, mert a szolga más, esetleg bérelt lakásban is elhelyezhető s nem feltétlenül szükséges, hogy a vágóhid épületében lakjék. A városnak tehát csak a szolga elhelyezéséről kell gondoskodni s nyomban a hentesek rendelkezésére áll egy oly helyiség, mely nem nagy költséggel alkalmassá tehető sertések vágására. Így legalább békességben megvárhatnók a pénzügyi viszonyok jobbrafordulását.

Okunk van hinni, hogy a város nem fog elzárkózni a hentesek óhajának ily módon való kielégítésétől. Viszont azonban reméljük, hogy hentesiparosaink, akiknek értelmes, józan felfogásában soha sem volt okunk kétkedni, ezt a megoldási módozatot egyelőre elfogadják s lehetővé teszik, hogy a várost nagyobb megterhelés

ne érje, mert ez, mint fentebb megjegyeztük, sem a henteseknek, sem a fogyasztóknak előnyére nem szolgálna.

Egyelőre csak addig takarózzunk, ameddig a takarónk ér. Ha javul a pénzpiac, ismét felvehetjük az új vágóhid tervének elejtett fonálát s kölcsönös egyetértéssel a közös tanácskozások folyamán kialakult megoldási módozat szerint bizonyára sokkal tartósabb, méreteiben nagyobb s a jövő szempontjából is fontosabb alkotásokat fogunk produkálni akkor, amidőn az anyagi eszközök megszerzése nem fog oly nehézségekbe ütközni, mint ma, amidőn a pénzpiacokon már azon gondolkodnak, hogy egyáltalában lehet-e kölcsönt folyosítani.

Hentes és mészárosiparosaink meg fogják érteni e sorok intencióját s nem fogják válság elé állítani a várost, mert ezzel önmaguknak is csak kárt okoznának s a vágóhid ügyét még sem tudnák másképen megoldani. Kölcsönös méltányosság és jóakarattal még egyelőre türelhető állapotot lehet elérni.

Hogyan készül a pénz?

A környebányai pénzverő egyik látogatója a következő érdekes adatokat írja tapasztalatairól: A pincékben vegyi úton választják el az aranyat, ezüstöt s többi fémeket az idegen anyagoktól. Óriási ólom-edényekben kristályosodik itt a rézgálic. A nagymennyiségű kénsav nehezé teszi a levegőt. Éppen aranyat dolgoztak fel. A tisztított arany úgy folyt egy kis fiateknőben, mint 6—7 liter nagyszemű köleskása, de azürkés színt játszott.

Minden helyiségben odavitte a kíséző hajdu az engedélyjegyet a vezető hivatalnokhoz, mire az türelesen megmagyarázta a vezetése alatt álló munka s az eszközök csíját. A pincében az arany még nem czábitó. Ha ilyen sárgaszürke homokot látnék az utcán, bizony még le sem hajolnék érte. Innen az olvasztóba kerül az arany, hol kellő arányban vegyítve rudakká öntik, a rudakat egy gép egyenlő vastagságu lemezekké lapítja, mely lemezekből úgy szakgatja ki egy másik gép a pénz nagyságának megfelelő kis darabokat, mint a gazdaszony a fánkot. A kis aranylemezeket most átviszik egy másik épületbe. Itt türelmes hivatalnokok egyenkint vizsgálat alá veszik a súlyukat. Előttük finom mérlegecske áll, melyre minden aranylemezék rátesznek. Ha könnyebb a szabályszerű súlynál, visszakerül az olvasztóba, a nehezebb pedig a reszelő művésze keze alatt veszi el fölösleges súlyát. A helyes súly 10 és 20 koronás aranyjelölteknek most még tűz- és vizkurán kell átessenük.

Egy teremben 5—6 olyan katlan áll, mint a gesztenyesütőké, szakasztott olyan lyukacsos fenékű edényekkel a tetejükön s itt pirulnak az aranyak. Az aransütőmester folyvást kavargatja őket és pedig egy ruhadarabkával. Csodálтам, hogy össze nem égeti a kezét. Az ilyen módon izzóvá lett aranyakat asután hidegvizel telt teknőbe zudítják s utána szárazra törülk, ezáltal nyeri az arany csábitó sárga fényét. Most a gépterembe kerül az anyag s itt alakul végleg pénzzé. Ott először is a köriratát nyomja bele. Azután kerül a tulajdonképpeni verőgépbe, amelynek csak a neve verőgép, egész zajtalanul működik, alig zörren meg néha-néha. Két ember kezeli az egész gépet. Ilyen gép tizenkettő van egy teremben. Mindegyik más-más pénznemet készít, de minden gép beállítható bármely pénznem vésésére, csak két acélba vésett nyomót kell kicserélni. Két gép működött. Az egyik 20 koronás, a másik 1 filléres érmekeket vert. Csak a leptogyó pénzdarabok csengése hallik. A két gép együtt sem csinál akkora lármát, mint egy varrógép. Feiül beleöntenek egy csapat vernivaló érmet, a gép automaticamente adogatja a nyomótöke közé s löki onnan egy pillanat múlva alatt álló teknőbe. Percenkint 25—30 darab készül el. Ekkor már készen van a pénz.

Ezen a pénzen már javításnak nincs helye, de azért még nagy vizsgálatot kell neki kiállani arra nézve, hogy méltó-e a nagyérdemű közönség kezeibe való jutásra. Még egyszer megméri egyenkint, márványlapon megpengetik, hogy csengése jó-e?

— Hát csenghet az arany rosszul is? — kérdem az aranyakat pengető hivatalnoktól.

— Igen, ha az ütésnél levegő-hólyagocska szorul bele és a kiverésnél sem nyomódott össze.

A legkisebb verési hibát észreveszik rajta és könyörtelenül visszadobják a hibásat az olvasztóba. A tökéletesen hibátlan pénzdarabokat megolvassák. Ez a meg-

olvasás is szokatlan módon történik. Három oldalról kerettel ellátott fatálcnál 500 olyan mélyedés van, melybe a pénzdarab éppen beleillik. Erre a fatálcára vesz egy csomó pénzt, megrázogatja, a fölőseget lesöpri róla és egy-két másodperc alatt meg van olvasva 500 arany föltétlenül biztosan. Ugyanígy olvassák a többi pénznemeket is. Ezután vászonzacskókba csomagolják és lepecsételve lerakják egy terembe a fal mellé. Száz meg száz kis vászonzacskó volt már a fal mellett egymásra rakva.

Futólag megbecsülve, a kivert és még munkában levő pénz értéke az én látogatásom idejében 14—15 millió korona értéket képviselhetett. S az egész kincs őrzését 5—6 egyenruhás és pedig elég tarka egyenruhás hajdu teljesíti. Katonai őrszem sincs éjszánkánkt, mert a városban nincs katonaság.

Értekezlet a léva—verebély—nyitrai vasut ügyében.

Ismeretes közönségünk előtt Barsvármegye törvényhatóságának a léva—nagy-szurányi vasut építési költségeibez való hozzájárulást tekintetében hozott ama határozata, melyszerint Barsvármegye a vasut építéséhez 288,000 korona segélyt szavazott meg, helyesebben: ennyi értékű törzsrészenyvet jegyzett azon kikötéssel, hogy amennyiben a léva—verebély—nyitrai vasut építési költségeinek a törvény által megkivánt 35 % a biztosítottak, a léva—nagy-szurányi vasut építő vállalkozója a léva—verebély—nyitrai vasutat a törvényhatósági határozat keltétől számított 5 éven belül felépíteni s a megadott 288,000 korona erejéig törzsrészenyvet jegyezni köte es. A léva—nagy-szurányi vasut-építő vállalkozó által elfogadott eme kikötés folytan keletkezett kedvező helyzet felhasználása végett Keltz Gyula Barsvármegye főispánja vette kezébe a léva—verebély—nyitrai vasutvonal kiépítésének ügyét, s annak mielőbbi létesítése céljából folyó hó 13-ra Verebélyre az érdekeltséget értekezletre hívta egybe.

Verebély község felhasználta a kedvező alkalmat, hogy a népszerű főispán iránti ragaszkodásának és bizalmának kifejezést ad-

jon. Fellobozozott házak, diadalkapu s zenekar várta a főispánt, ki 1/2 4 órákor érkezett meg asitvaufalusi kastélyából! Majláth István alispán kíséretében. Verebély község nevében Svarba István körjegyző fogadta üdvözlőbeszéddel, melyre a főispán szives szavakkal válaszolt, megköszönve a meleg fogadtatást.

Az értekezlet a községházán ülésezett. Keltz Gyula főispán üdvözlőlvén a nagy számban megjelenteket, köztük elsősorban Nyitra vármegye törvényhatóságának első tisztviselőjét, Gyürky Geza alispánt, az értekezletet megnyitotta s átadta a szót Szabó Lajos barsvármegyei aljegyző előadónak, ki főbb vonásaiban ismertette a léva-verebélynyitrai vasut létesítése tekintetében szükséges tennivalókat. Előadta, hogy az építésköltségek 35 % a 1.688,000 koronát tesz ki. Ezen összeg tehát az, melyet az érdekeltségnek össze kell hoznia, hogy a léva-nagy-szurányi vasutépítő vállalkozó obligóban maradjon.

Nyitra vármegye nevében Gyürky Geza alispán szólalt fel szótán, s előadta, hogy Nyitra vármegye törvényhatósága ezeltől mintegy hét évvel Neumann Ráfael engedményes javára ugyanezen vasut felépítéséhez 200,000 korona hozzájárulást szavazott meg. Neumann Ráfael azóta meg is halt, az ügyre vonatkozó miniszter. jóváhagyás azonban maig sem érkezett le a miniszteriumból. Javasolja, hogy a jelen értekezletből kiküldendő bizottság a vállalkozó bevonásával dolgozzon ki egy, az ügy érdemére vonatkozó részletes és kimerítő tervezetet, azt nyujtsa meg Nyitra vármegye törvényhatóságához, s ő meg van győződve, hogy azon hozzájárulást, melyet annak idején a vármegye Neumann Ráfael részére megadni hajlandó volt, most is kész lesz felajánlani, amennyiben az ügy keresetlivelére kellő garanciát lát.

A léva—nagy-szurányi vasutépítő bizottság nevében Gyapay Ede dr. szólalt fel, Léva város közönsége nevében pedig Mocsy Ábrahám dr. b. polgármester jelentette ki, hogy Léva a vasut kiépítésének ügyét a város emiatt érdekének tartja s meggyőződése szerint a város képviselőtestülete az építés költségeihez az aránylagos hozzájárulást megtadni nem fogja.

Nagy Zoltán, a verebélyi állomás főnöke néhány vonásban szakszerűtlen és világitotta meg a kiépítendő vasut fontosságát, kieme-

— Jézus! — Kiáltott a püspök. — Én ezt nem tudtam.

Zebulon közelebb húzta a székét és indokolt. Elmordta, hogy Cserepes Károly — per amore Dei! — nem jár misére. Pesten van egy háza a Körúton, de ezt nem tudja senki, mert — a ravasz tót — a Kereskedelmi Bank-ra iratta. Világos eset. Évek hosszú során rossz termést juttatott, a fölőseget eladta és vett magának házat. Szeretője is van. Van. Bo'ond lenne, ha nem tartana, mert futja arra is bőven. A felesége páváskodik, a fia pedig egy Isten-től elrugaszkodott szocialista.

Főtt, rotyogott az intrika a püspöki rezidencián és két hét múlva Mrativla Zebulon, mint püspöki jószágigazgatót találjuk.

Hajmeresztő ambicióval látott hivatalához és — mind minden di'ottans — nagy-képpü handabandával rendelkezett.

— Én rendet csinálók az intéző-urak között! — mondotta és ravasz ffikával potoli tervet eszelt ki. — Inkognitóban készült bejárni a gazdaságokat, hol, mizt kéregető-barát, hol, mint facér színész, (akkor is komikus) hol, mint egyszerű pap, hogy aztán jó reggelt kívánjon az uraknak, ha netán a kelleténél tovább aludnának.

Körütját egy szép nyári reggel meg is kezdte. Feiült egy régi, össze-vissza foltozott brioscára, amelyiknek minden kereke máshonnan származott, maga mellé vette

T A R C A.

Az én nótám.

Hej cigányok, van egy nótám,
Ha meghalok: ezt huzzátok nékem;
Szerettem egy szőke kis lányt,
Hogy imádom, ő is tudta régen.
Nem lehet az enyém még se,
Sors könyvében úgy van megírva,
Mással menjen esküvőre,
Én pedig a temetőbe, sirba.

Tudom, akkor sirhalmomra
Ráborulva visszasírna engem,
De nincs onnan visszatérés,
Ahova én, boldogtalan, mentem.
Hej cigányok, ha meghalok,
Ezt a nótát úgy huzzátok nékem,
Hogy a hur is megszakadjon . . .
Olyan nagyon szomoruan, szépen.

Klór Géza.

Hé, Páter!

A maroshidai püspöki rezidencia urat cserélt. A szebb vidékre költözött, ősz György apostol helyébe Zenó püspök lépett, aki bár sem fiatalabb, sem agilisabb nem volt nagytekintélyű György elődjénél, ám mindenesetre rendelkezett egy olyan tulajdonsággal, amelyet Györgyre a legjobb akarat mellett nem mondhatott senki. György jámbor volt, takarékos volt — talán fő-

vény is egy kicsit — de Zenó mindezeknél több, kiválóbb, Zenó *itt*, *punktum*. A legkiválóbb férfúnál — ha már elköltözött — többet ér a favágó is, (ez vigasztal minden favágót) nem csoda tehát, (vagy, amit Johan, a komornyik mondta) nem nagy vicc a meghalt püspökkel egy élő kanonoknak konkurrálni.

Az installáció izgalmai után megmordult a „mellőzött” kanonok-sereg. Körül öpdösték a húsostafak az éhes legyek és Zenó ajtaján nem hült meg a kilincs.

Mrativla Zebulon lépett a fogadóterembe. A molett kis kanonok formás idomain költői ráncokban feküdt a zsiros poszió, mintegy dokumentálva a szegénységet, amely nemes hivatásában néki osztályrészül jutott. Leült. Zenó hallgatott. Csend.

— Exellenciás uram, leghivebb szo'gája önzetlen szolgálatait jött felajánlani.

Ezt Zebulon sóhajta. Zenó intett, hogy igen.

— Exellenciás uram leghivebb szo'gája megnalगतásért esedezik egyetmás világi ügyekben.

— Beszélj!

— Én nem vádlok senkit — exellenciás uram — nem akarok könnyelmű szavakkal ártani sem ennek, sem annak, de Isten látja lelkem, hogy bo'odoguit György atyánk jószágigazgatója, Cserepes Károly, az a tót, nagy gazember!

vén, hogy ha az ipolyság-léva-verebély-nyitrai vasutak kiépülésének, készen lenne azon vasutonal, mely Máramarost egész Északmagyarországon keresztül haladva Csehorozággal összekötné.

Majláth István alispán javaslatára ezután az érdekeltség megalakult a Bars- és Nyitra vármegyék főispánjainak társelnöksége alatt egy szűkebbkörű 15 tagból álló bizottságot küldött ki, felhatalmazván a lévai járási, a verebélyi járási s nyitra vármegyeyei érdekeltségeket, hogy kiküldött teiket Bara vármegye főispánjához augusztus hó 1-ig jelentsek be.

A tárgyhoz hozzájárulni tovább senki nem kívánván, Svarba István körjegyző ismételen köszönetet mondott Keltz Gyula főispánnak az ügy felkarolásáért, mire a főispán az értekezletet berekesztette.

Ötvenéves lelkési jubileum.

A barsi evang. egyházmegye július 15-én tartotta közgyűlését Kőrömczobányán. Ez alkalommal ünnepelte főesperesének Raab Károly kir. tanácsos, a Ferenz József-rend lovagjának 50 éves lelkési jubileumát.

Az ünnepélyen megjelentek: Dr. Baltik Frigyes, a dunsinnyi evang. egyházkerület püspöke, Kosztolányi Sándor, egyházmegyei felügyelő, a nógrádi evang. egyházmegye lelkési kara: Frenyo Gyula főesperes vezetésével, a barsi református egyházmegye Patay Károly esperes és Konkoly Thege Sándor vezetésével és a jubiliánsnak számos tanítványa és tisztelője.

Az ünnepély reggel 9 órakor vette kezdetét a templomban, hol Bándy Endre egyházmegyei jegyző mondogta II Kor. 4. 6. 7. alapján az ünnepi beszédet. Zsuzsanna Rozsó művészi orgonajátéka és Schwarcz Aranka szülő éneke után a jubiliáns mondogta az oltár előtt imát és áldást.

Az istentisztelet után a közgyűlés következett, mely a város háza nagytermében lett megtartva. A közgyűlést az egyházmegyei felügyelő: Kosztolányi Sándor nyitotta meg, üdvözölve az esperest 50 éves jubileuma alkalmából. Sorra következtek azután az üdvözlések. A kerület nevében a püspök, az egyházmegye lelkészei, gyülekezetei és a gyamintézet nevében Bándy Endre, Patay Károly a testvér református egyház, Frenyo Gyula a nógrádi esperesség nevében mon-

dottak üdvözölő beszédeket. Kőrömczobánya polgármestere a város közönsége, a realiskola igazgatója a tanári kar, a zsidó hitközség rabbija pedig gyülekezete üdvözlését hozta el. Végül a kőrömczobányai evang. egyház fejezte ki tiszteletét és ragaszkodását lelképáztora iránt. A jubiliáns megfogottan mondogt köszönetet a sok üdvözlőért.

Azután a gyűlés folytatódott, amikor is az esperes olvasta fel gondosan megszerkesztett évi jelentését. A tanügyi bizottság jelentése után a számvevőszék az egyházak és az egyházmegye számadásait helybenhagyta. Az aug. 18-án Pozsonyban tartandó kerületi gyűlésre képviselőket küldött, belmiszsiói körök alakítását elhatározta. Az 1848. XX. t.-c. végrehajtását sürgeti, Zsinati képviselőül Kosztolányi Sándort és Raab Károlyt választotta meg. Esperességi segédlelkész fizetését egyrészt magára vállalta, Bándy Endre javaslatára egyházi pénzügyintézet felállítását javasolja. A közgyűlés után még a gyamintézet tartotta gyűlést, hol az elnöklő Bándy Endre tett jelentést az intézet működéséről.

Delután 1 órakor a Zólyom-völgyben az ünnepelt tiszteletére a kőrömczi evang. egyház bankettet adott, hol nagy számban vettek részt a jubiliáns tisztelői. Még kell még említenünk, hogy az egyházmegye tisztviselői szép csoportképpel tiszteiték meg jubiláló és általánosán tisztelt esperesüket.

Különbélék.

— **Városi közgyűlés.** Városunk képviselőtestülete a folyó hó 16-án Bódogh Lajos polgármester elnöke alatt rendkívüli közgyűlést tartott. Nehány jelentős meghallgatása és tudomás vetele után kimondotta a közgyűlés, hogy a vármegyei törvényhatóságnak a tisztviselők osztályozása kérdésében hozott határozatát abban a részében, amellyel a számvevőt és mérnököt magasabb fizetési osztályba helyezte: megfélebbezi. — Az a kalmazottak, a rendőrök és szolgák családi pótkékának, illetve rendkívüli segélyének folyósíthatása végett erre a fedezetet kijelölte. Forgács Mihály azon kérelmet, hogy a községi állás a város-gazdai állástól elkülöníttessék s az anyakönyvvezetői állással egyesítve a kérelmező a városi tisztviselők közé bevé-

tessek s neki a nyugdíjjogosultság 16 évre visszamenőleg megadassék: a közgyűlés nem találta teljesíthetőnek. Lovas László és Gyula illetőségét a közgyűlés el nem ismerte. — Özv. Rácz Jánosné részére 556 korona évi nyugdíjat állapított meg. A város készpénztökéinek elhelyezése tárgyában a folyó 1913. és a jövő 1914. évre egyhangúlag olyképp döntött, hogy azokat továbbra is a lévai takarékpénztárnál helyezi el. Pécs város átirata folytán felirat intézését rendelte a közgyűlés a katonai beszállásolási törvények és szabályok módosítása tárgyában. A belügyminiszter rendelkezése szerint intézkedett a gyámpezintári számadásokban szükséges átutalásokról s tudomásul vette, hogy a házipénztár folyó kiadásainak fedezhetése végett az egyéni alaptól 15000 korona előleg vétetett fel. Végül Vajda Jenő volt képviselőtestületi tag elparentálása után a közgyűlés véget ért.

— **Áthelyezés a honvédségnél.** Schmidt Kálmán honvédszázados Szegedről Lévára helyeztetett át zászlóaljparancsnokká. Táby Kálmán főhadnagy és Horváth Zoltán hadnagy Nyitráról Lévára, — Gladics Pál hadnagy pedig Léváról Nyitrára helyeztetett át.

— **Ismeretterjesztő előadás.** A tanítói továbbképző tanfolyam hallgatóinak folyó hó 16-án, delután 5 órakor Fodor Árpád, budapesti áll. főgimn. tanár, az alkoholelles társulat kiküldöttje, a Magyarországi Állatvédő Egyesületek titkára a tanítóképző-intézet disztermben előadást tartott, amelyen a tanfolyam hallgatóin kívül városunk intelligenciája is nagy számban volt képviselve. A hallgatóság élénk figyelemmel és általános érdeklődéssel kísértte az alapos, szakszerű értekezést, amelynek első részében az előadó az életből és történelemből vett példákkal mutatta ki, hogy az alkohol túlságos fogyasztása nemcsak az egyes emberek életét és családok boldogságát teszi tönkre, hanem már több, erős és hatalmas birodalmat is a végpusztulásba döntött. Előadásának második részében a tanár az állatokról — mint az emberiségnek igen sok hasznos hajtó munkássairól, — azoknak értelmi és érzelmi képességéről, hűségéről és az emberhez való ragaszkodásáról a végül az állatvédelemről beszélt, a legmelegebben ajánlván a jelen voltakknak, hogy Léván és vidékén is alkítsák meg az ország-zerte szép terjedésnek

Istókot, a kocsiszt is eleven megnyúzással fenyegette, ha elárulja őt.

... A szélberekai gazdaság intézője, Nyárási Pali bácsi, mintaképe volt a becsületes magyar gazdának. Hajnalban a kakast ő biztatta, hogy: ur, mi lesz?! az ökröket pedig bögéstükről is megösmerte. Volt is rend! Másnak az ugarján sűrű volt a gaz, az övén, legfeljebb, ha egy-egy ördögseker gurult! A béresek! Oh azok Pali bácsit, ha nem is szerették, de félték tőle, és ez a fő. Szigorúan vett mindent. Nem régiben a kondást alva találta — a malacok perze a repcétáblán — amiért astán az álmos atyafit megverte és széinek kergette. Az új kondás szolgálatba állott és Pali bácsi különös gondot fordított rá. A háza előtt gömbölydű domb kitűnő kémszolgálatokat teljesített, onnan kémlelte Pali bácsi, nincsenek-e kárban a disznók? Vakációzó kamasz fia mindig nyomában kullógott (istentelen kölyke, mennél mérgesebb az apja, annál jobban mulat!) s most is, hogy az öreg a „spion domb“ra tart, úgy halad mellette, mintha az árnyéka lenne.

... A szélberekai határ dűlőjén egy kopott bricska dűcög. Ide biccen, oda biccen, astán megáll. Egy pap, vagy színész-forma ember ugrik le róla, (papnak elég kövér, színésznek elég kopott.) a kocsisnak azt mondja:

— Istók, menj és várj meg az erdő

szőjén. — Maga pedig az árokba lapulva, ovatosan közelít a kondás felé.

— Atyafi! gyere csak ide.

A kondás meg se mozdul.

— Atyaő, ha mondom!

— Parancsoljon az úr otthon!

Zebulonban feltorr a vér. Majd jobbik észéhez nyúlva, kivesz egy forintot.

— Látod ezt?

— Teszem fel. — Feleli a kondás.

— Kell?

— Illetőleg. — És nyújtja a kezét.

— Előbb add ide a szűrőd.

— Vajha!

— Te számár, visszaadom. Tudod, én az intéző úrnak jó barátja vagyok, trefat akarok vele csinálni. Látod, ott áll a dombon. Én felveszem a szűrőd, behajtom a kondát a repcébe, ő téged akar érte összeszedni és engem talál itt. Na látod! Kell a forint?

— Kész. — Feleli a kondás és megtörténik a csere.

... Pali bácsi a dombon kékül-zöldül.

— Nézd! Te gyerek! A kondás kártyázik valami vándorlóval.

Sándor (igy hívják a fiút) nevet.

— Ne nevesd, kölyök! A kondás Isten bizony kártyázik!

— Huszonegyeznek. — vélekedik Sándor.

— Aki áldója van! — kiált Pali

bácsi. — Nezd, hogy szalad az a sok disznó a repcén! Hozd ki a botom...

— Nem hozom, apa, agyonütöd!

— Meggyúrom, megfojtom! kiabál az öreg és le a dombról, szajdát a kondás felé, mint a fiút.

... Jó gazda! — morfondíroz Zebulon az árokban és mosolyog, hogy kicsoda elképedés lesz az, ha megmondja, hogy ő a jószágigazgató.

... — Meggyúrom! ... megfojtom! — fújtat Pali bácsi, Sándorka pedig fulladozik a nevetéstől. Mar alig választja őket el pár lépés a heverő, kondás-tól.

Zebulon a nyakába kanyarított szűrrel felemelkedik és nyájass mosolyal fordul Pali bácsi felé. Annak sem kell több.

— Mit! ? Még nevezsz! ? ... réz-angyalát a tót mivoltodnak!

... És még mielőtt Zebulon kinyitná a száját, kap egyet rá, hogy belekékül, aztán — látva, hogy ennek fele se' trefa — megfordul és tőle telhető sáncs futással menekül az erdő felé. Pali bácsi sem rest, utána és valahányszor ille közeliségbe ér, egyet-egyet rüg a szerencsétlen Zebulonon.

— Fogsz nekem a kondással huszonegyezni? ! ...

— Én ... vagyok ... a ... jószág ... — de többet már nincs ideje Zebulon úrnak mondani, mert Pali bácsi hirtelen visszafordul és a megrémült kondás felé

indult állatvédő egyesületi fiókot. Az előadók a közönség nevében *Köveskúti Jenő* fejte ki őszinte köszönetét, akinek indítványára azt is elhatározták, hogy mindnyájan — de kivált a tanítók — összes erejükkel azon fognak fáradozni, hogy a népet az alkohol romboló hatásáról felvilágosítsák. Az állatvédő egyesület létesítésének eszméjét elvben szintén és készséggel elfogadták s egyben megkérték *Köveskúti Jenőt*, hogy szólítsa fel dr. *Horváth Gyulát*, városunk agilis rendőrkapitányát, hogy nevezett egyesület megalakítása céljából minél-előbb értekezletet hívjon össze.

— **Hangverseny Vihnyén.** Vihnyefürdőn f. hó 19-én, *tegnap*, este, a fürdő tancstermében a képzőművelési alapon hangversenyt rendeztek, amelynek műsora a következő volt: 1. *Rondeau Brillant*, Weberől. Zongorán előadta: *Hiltrich Margit*. 2. *Ha férfi volnék* . . . *Monológ*. Irta: *Heltai Jenő*. Szavalta: *Fekete Juliska*. 3. *Magyar népdalok*. Énekelték: *Bartos Arminé* és *Bartos Armin*. 4. *Kewlaari bucsu*. Irta: *Dóczi Lajos*. Szavalta: *Sztankay Sárika*. 5. *Műdal*. Énekelté zongorakísérettel: *Balás Iona*. 6. *Visszavárlak* . . . *Melodráma*. Szavalta: *Tóth Ferenc*, zongorán kísérte: *Horváth Klótild*. 7. *Kuplék*. Előadta: *Kraft Ali*.

— **Szent István-napja Esztergomban.** Szent István-napját Esztergomban az idén is a szokásos fényvel és ünnepséggel készülnek megünnélni. Szent István, Szent László és Szent Imrénének a Bazilika kincstárában őrzött ereklyéit a városban egyházi pompával hordozzák körül. A főszékesegek között ünnepélyes nagymise és alkalmi szónoklat lesz. Az egyháztörténeti hangversenyt a belvárosi plébánia templomában tartják meg. A főgimnáziumban pedig kulturtörténeti előadás lesz vetített képekkel Szent István koráról. Az ünnep délutánját és estjét különféle versenyek és mulatságok teszik változatosabbá.

— **Elmarad a népfelkelők jelentése.** A hivatalos lap legutóbbi száma közli a hirt, hogy a törvény értelmében évenként kötelező népfelkelői időszakai jelentése a folyó évben nem fog megtartatni.

— **Egy üdvös rendelet.** A belügyminiszter rendeletet adott ki az összes vármegyei és városi árvaszekéknél, amelyben meghagyja, hogy a kiskorúak közötti vadászások tovább terjedésének megakadályozása végett az ily kiskorúak gyámjait

szigorúan megbüntessék, ha az ilyen összeállításokhoz járultak. Ugyanezt a büntetést a szülők ellen is alkalmazhatják, sőt jogukban áll a szülői hatalom gyakorlásától is felfüggeszteni. — Ezen üdvös rendelet kiadására az készítette a belügyminiszter, hogy ma a vadászások hetvenöt százaléka ilyen kiskorúak összállásából kerül ki.

— **Ki boldogabb az aratóknál?** A pénzügyi kormány, mint minden évben, úgy ezidén is elrendelte, hogy a mezőgazdasági munkával foglalkozó adózók adója iránt indított végrehajtások egye öre megszüntetendők. Az arató gazdáknak ilyenkor vannak a legtöbb kiadásai. A legnagyobb pénzügyi szükségben szenvednek. Nem szabad tehát őket zaklatni — végrehajtással. Majd csak aratás után, mikor már a termést behordták és ki is dolgozták.

— **Áthelyezés.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter dr. *Uthy Kálmán* borsvármegyei kir. tanfelügyelőségi tölnekot Árvavármegye kir. tanfelügyelőségéhez jelen minőségében áthelyezte.

— **Nem kell ónkupak.** A belügyminisztérium régebben rendeletet bocsátott ki, hogy minden ásványvízes palack ónkupakkal zárandó el. Azóta az ónról való vélemény megváltozott, azt mondják, hogy káros az egészségre. Elvontot véleménynek megfelelően a jelenlegi belügyminiszter hatályon kívül helyezte a rendeletet, a többi fennálló szabályok érvényben tartásával. Erről a városi hatóságokat az ellenőrzés végett értesítette.

— **Kémek ellen rendelkezik a kormány.** A magyar bíróságok eddig, ha bárminő felvilágosításra volt szükség, rendszerint a cs. és kir. osztrák-magyar követséghez és konzulátusokhoz fordultak. Most az igazságügyminiszter egy bizalmas rendeletben arra figyelmeztette a bíróságokat, hogy kémkedési ügyekben, ha bárminemű felvilágosításra van szükség, a megkereséseket küldjék be az igazságügyminisztériumba, sürgős esetekben pedig a külügyminisztériumba.

— **Vármegyei alkalmazottak fegyvergyakorlata.** A belügyminiszter valamennyi vármegyei törvényhatóságot körrendelettel értesítette, hogy azok a vármegyei tisztviselők, altszabek és szolgák, akik rendszeres hadkötelezettségüknek teljes levonása után hivatnak be létszámkiegészítés céljából tényleges katonai szolgálatra,

illetményeik szempontjából a tényleges katonai szolgálatnak még egy további (hatodik) hónapján át is időszakos fegyvergyakorlatra behívottaknak tekintendők.

— **Műkedvelők színi előadása.** A verébélyi Kath. kör műkedvelő trgyai f. hó 24. és 27-én a Kath. kör nagyermeben színi előadást rendeznek. *Tóth Edének* „*A jalu rossza*” című 4 felvonású népzenei művet adják elő. A július hó 27-én tartandó előadás táncmulatsággal lesz egybekötve.

— **A nyolcórás záróra.** A kereskedelmi minisztériumban már elkészültek a nyolcórás záróról szóló törvény végrehajtására vonatkozó utasítások. A törvény augusztus hónap első napján lesz kihirdetve és ugyanazon nap estjén már hatályba is lép.

— **Szabad-e szőlőkben vadászni?** Sok panasz hangzott el már a szőlőbirtokosok részéről a szőlőkben való vadászat miatt. A vadászok a szőlőterületek vadászati jogának helytelen kezelése, az erre vonatkozó törvényes intézkedések félremagyarázása és az ebből eredő gyakori visszaélések miatt panaszkodtak, a szőlőgazdák pedig a vadászat közben szőlőkben okozott károsodások és rongálások miatt tiltakoztak sürűn a hatóságoknál. A földművelésügyi miniszter, hogy a további surlódásoknak elejét vegye, körrendeletet intézett a vármegyék törvényhatóságához, ezen keresztül a városokhoz és a járás minden községéhez, amelyben kijelöli azon irányelveket, melyek segítségével a panaszolt állapot megszüntethető lenne. Legalkalmasabbnak véli e tekintetben, ha a szőlők vadászati joga a községi egyéb területekkel együtt adtnék bérbe s ugyanitt felhívja a törvényhatóságok utján a községek figyelmét, hogy még a vadászterületek bérbeadása előtt iparkodjanak ehhez a közös bérbeadáshoz az érdekelte szőlőbirtokosok hozzájárulását megnyerni. Az együttes bérbeadással egyrészt az orrvadászatnak vehetnek könnyebben gátat, másrészt a bérleti feltételekkel a körülmények, a további károsításoknak is elejét vehetik.

— **A felekezeti tanító is lehet tagja a községi iskolásoknak.** A közigazgatási bíróság most hozott 1884-1913. számú ítéletével kimondta, hogy a községi tanító nem választható meg a községi iskolások tagjává, a hitfelekezeti jellegű népiszkola tanítójára nézve azonban ily összeferhetlenség törvényben vagy törvényes rendelkezésben sehol sincsen kimondva.

— **Abbázából** jelentik lapunknak: Még sohasem irtak Abbáziáról annyi rosszat s még sohasem volt a fürdő ilyen teli, mint az idén. Egynehány himlőesetből egy pár rosszakaratu tudósító járványt csinált s június végén tömegesen érkeztek a kérdésközdések, vajjon lehet-e nagyobb veszedelem nélkül Fiumébe menni. Ezekre a kérdésekre igen kategorikusan felelt *Wickenburg István* gróf, fiumei kormányzó, a városi törvony jelentése alapján a leghatározottabban kijelentvén, hogy járványról szó sem lehet, mert hiszen összesen 20 himlőeset fordult elő s az sem volt fekete himlő. Erre aztán tömegesen jöttek a megrendelések s miután az ideérkezettek az ismerőssekkel tudatták, hogy egy szó se igaz abból, hogy Fiumében az idegent kényszeröltetésnek vetik alá, most már bátran jöttek le a kék Adria partjára ezren és ezren s ma megállapítható, hogy ilyen jó nyári szezonja még sohasem volt Abbáziának.

— **Hol lesznek legtöbbet az emberek?** A magyar közhittelem szerint legjobban a dus Bácskában fogy az itóka, minden föld valamennyi népei között. Ez alighanem igaz is, mert például „Bácsország” igazi fővárosában, Szabadkán, minden évben az utolsó kortyig elfogy helyben az egész süretti termés, még pedig úgy a borterme, valamint a legkülönbözőbb pálinkák, saszok és likőrök összes hozadéka. Ez a szezofogyasztási quantum csak akkor valóban szédlő nagy, ha meggondoljuk, hogy épp a szabadkai bortermeles a legnagyobb minden városi közt Magyarországban. Ezek szerint, ha a jó Bácska nemcsak a közmondásban, hanem a geográfiában is valóban

— Kerem, ne üzenek velem rossz tréfát!

— A viláért sem. A jószágigazgató úr inkognitóban akart meggyőződni tisztjeinek kötelességtudásáról . . .

Pali bácsi alatt megindult a föld.

— Mit! ? — kiáltott. — Ide jutottam! ? Harminc esztendő becsületes munkám után lesnek rám! ? Hiszen ez még az iskolában is felháborító! Vegye tudomásul excellenciád, hogy a mai napon átlásomat rendelkezésére bocsátom!

Zenó megjéjdt és megragadta a távozó ember reszkető karját.

— Hát igazán . . . komolyan mondja ezt! ?

Pali bácsi számából nehéz könnyecsepppek hullottak. Nem szólt.

— Tudja mit! ? . . . tudja mit! ? — hebegett a püspök. — Belátom, igazán nem volt szép . . . Tudja mit! ? . . . legyen, kérem, az én jószágigazgatóm.

. . . Ugyancsak két bét mulva Zebulon uram, a kiebrudalt kegyenc, találkozott Pali bácsival. El skart mellette osonni, de az öreg úr megfogta őt.

— Hé, páter! — szólt. Csak azt akarom mondani magának, nagy szerencséje van. Ha én akkor tudom, hogy maga kicsoda, az a jószágos Isten lett volna magának irgalmas! Máskülönb pedig köszönöm, az állásomat. — Amen.

Szilárd János.

fut. Az be sem várva a veszedelmet, úgy elszaladt, hogy talán még most is fut. Ha meg nem halt.

. . . Haragtó reszketve, kékre, zöldre válva ért haza Pali bácsi, ahol felesége aggódva sietett eleje.

— Az Istenért, Palikám, talán haragszol? —

— Nem haragszik! — kucogott a Sándor gyerek. — Inkább jó kedve van. Épen most táncolt *padekattert* egy vándorlóval.

Erre már Pali bácsi is elmosolyodott és estére szent volt a béke.

Pecsétes levél jött Maroshidáról, hogy Pali bácsi azonnal menjen a püspökhöz. Felpakolt, ment. Zenó zord arccal fogadta.

— Mrativla Zebulon jószágigazgató urat mért verte meg? —

— Én? —

— Igen. Ő inspicálni ment és én megverte őt.

— Excellenciás uram összecserél valakivel.

— Nem, nem. Emlékezzék csak vissza, tegnapelőtt a reptetáblára.

— Bocsánatot kérek, én megvertem ugyan valakit, de az vándorló volt.

— Nem tudja ön, hogy mindnyájan vándorok vagyunk a sártekén?!

— Pali bácsi méregbe gurult.

külön ország volna, egész bizonyosan ő vinné el a diadalmi pálmát abban a statisztikai pályakérdésben, hogy hol isznak legtöbb szeszt az emberek? Am a Bácska csak egy megyéje hazánkknak s a többi magyar viar-megye mérsékeltébb szeszfogyasztása miatt hazánkat nem képes ahhoz a kétes dicőséghez juttatni, mely szerint Magyarországon innának legtöbbet az emberek. A nemzetközi szeszfogyasztási statisztikában, a többi vármegye hanyagabb szeszfogyasztása révén, ilyenképen csak a harmadik hely jutott Magyarországnak. Legtöbbet isznak az emberek Dániában, ahol egy évben egy emberre 885 liter alkoholos ital fogyasztása jut. Ez az arányszám a többi országokban a következő: Németországban 825, Magyarországon és Svájcban 5—5, Franciaországban 48, Hollandiában 46, Belgiumban 45, Svédországban 41, Ausztriában 4, Oroszországban 34, Angliában 25, Spanyolországban 2, Olaszországban, ahol pedig legnagyobb a bortermelés, csak 1 liter alkoholfogyasztás esik egy évben egy emberre. Mindemellett sem az olaszok a világ legjószabb emberei, hanem az Unió némely államának polgárai, de azok is csak azért, mert országuk törvényei igen érzékeny büntetést róznak mindenféle alkohol-fogyasztásra. Persze azért ott is vigan folyik, dugaszban, az itóka s ha a yankee ritkábban is iszik, de annál nagyobbakat s élvezetesebben, mert hát tudvalevőleg minden tiltott gyümölcs édesebb.

— A régi időkben. 1224-ben aludt először az angol király szalmazsákon, aze-lőtt csak posztóval letakart deszkán nyujtoszkodott végig. 1246-ban még negyzedik szalmafüdelesek a házak és 1300-ban még nem ismerték Londonban a keményt és a kályhát. Parasztsas serpenyő mellett melegedtek. Bört csak orvosass gyanánt árulták a patikában. A kocsi még nem ismerték. Az előkelőbb ember lovagolt, feleségét meg a háta mögé ültette. 1340-ben London egész adóbevétele harmincezer zsák gyapjuból állott. A bírót és ügyvédet fahéjjal fizették. 1343-ban kezdett a gombostű terjedni; aze-lőtt fatűt használtak az asszonyok. 1344-ben verték Londonban az első aranypénzt. Az első harianyát Angliában Erzsébet királyné hordta 1561-ben, miután a francia király 1547-ben divatba hozta.

— (A tuberkulózis legújabb statisztikája.) A „Rivista Internazionale di Scienze sociali“ legutóbbi száma a tüdővész megdöbbentő statisztikáját tárja elénk. Európában évente mintegy félmillió ember hal meg ebben a rettenő betegségekben. Egy millió lakost véve alapul, évenként meghal tuberkulózisban Ausztria-Magyarországban 3300 egyén, Németországban 2200, Svájcban 2000, Angolországban pedig 1300. Németországban évente mintegy egy millió tüdővész beteg állapotban meg. A 15. és 70. életév között előforduló haláleseteknek egyharmada a tüdővészre esik. Az a körülmény, hogy Olaszország arányszáma a tüdővészre halandóságánál viszonylag oly alacsony, könnyen félremagyarázásra adhat alkalmat, holott ennek magyarázatát csupán abban lehet találni, hogy Olaszország ipara még nincs nagyobb mértékben kifejlesztve, ezzel szemben azonban ezt az országot más oldalról fenyegeti nagy veszély. Évről évre nagy tömeg paraszt és munkás vándorol ki Észak- és Délamerikába és ha visszatérnek, a bankjegyek mellett mindenféle bacilusokat hoznak magukkal. A hazatérő kivándorlók között a tüdővészre arányszáma ijesztően magas; kiszámították, hogy évente mintegy háromezer tüdővész munkás tér vissza Olaszországba. Ezek a visszavándorlók rendkívül veszélyt hárítanak az országra és a maguk családi körében a betegségek és a halál csiráját vetik el. Az olasz tudósok és államférfiak tisztában vannak a veszedelmes helyzettel és követelik, hogy megfelelő intézkedések történjenek a csapás elhárítása céljából. „A hazatérő kivándorlókat meg kell vizsgálni, figyelemmel kísérni, orvosi felügyelet alá helyezni és ha a kóráságot megállapítják náluk, úgy gondoskodni kell, hogy egészséges emberektől elszigeteltesse nek...“ Ezekkel a szavakkal végződik a

szomorú statisztika. Az itt közölt okos tanácsok pedig méltók arra, hogy Olaszországon kívül is figyelembe vegyék azokat.

Monacó Mose lévai téglagyárában termelt téglá- és cseréparuk ezentul csak a gyárban rendelhetők.

Paradicsom-befőzésre alkalmas erős palacsokok 4 fillérjével kaphatók a nagy fogadóban.

Kereskedőtanonc felvétetik Nyitrai és Társa r. t. könyvkereskedésében Léván.

Dupla élvezetté válik szabadsága, ha elutazása előtt cipőre „Berson“ gumisarkokat tétet. Az új Berson gumisarkok arany dobozban: kényelmes, elegáns, ruganyos, tartos. Cipészétől kifejezetten „Berson“-t kérjen, ha jól akar járni.

Közönség köréből.

Nyilvános köszönet.

A „Lévai Iparos Ifjak“ folyó hó 6-iki mulatságuk alkalmából a tiszta jövedelemből 55 korona 34 fillért voltak szivesek a Lévai Sportgyuletnak adományozni. Fogadják köszönetünket.

Léva, 1918. július 9.

Kern Oszkár,
L. Sp. E. pénztárnoka.

Ipar és kereskedelem.

Iparostanoncok otthona Budapesten.

Az „Iparos- és kereskedőtanonc-otthonok országos egyesülete“ Budapesten iparostanonc-otthont létesített azon célból, hogy a vidéki szülők fővárosba szerződött fiainak teljes ellátást nyujtson, amely ételmezés, mosás, lakás, egészségügyi ápolás stb.-ből áll. A tanonc-otthon a szülők beadott fiát elsősorú fővárosi munkaadókhöz szerződött tanonccal s felügyel, hogy azok szakmájuk gyakorlati és elméleti részében teljes kiképzést nyerjenek. A tanonc-otthonba felvételnek 13. életévüket betöltött, egészséges, erős fiúk, akik legalább hat elemi vagy a középiskola két osztályát végezték és akik a **fémiparos mesterségre** (gép- és műlakatos, vas- és fémestergerályos, vas- és fémöntő, szerszám- és kazánkovács, mű- és bronzöntő, bádogos, mintaszabó és mázó stb.) szándékoznak lépni. **A fölvevő fiúk után tartásdíjat a szülők nem fizetnek,** ellenben ruházatukról — egyelőre — a szülők vagy gyámok tartoznak gondoskodni. Jelentkezni vagy érdeklődni az Iparos tanonc-otthon igazgatóságánál (Budapest, VI, Huba-ut. 10.) lehet.

A P R Ó S Á G O K.

Rovatvezető: **Zuhany.**

Az anyós. — Mit füstölti tele a szobát... Ki sem bírom állani! — De kérem, mama, hiszen nem is ég a szivarom. Csak úgy hidegen tartom a szájamban. — No, már most képzelem, hogyan füstölne, ha égne!

Tapasztalat. *Bandika:* Nagyon örülök, kisasszony, hogy maga nem szép. — *Uj nevelő:* Ugyan! És miért örül ennek? — *Bandika:* Mert a szép nevelőkisasszonyok nem törődnek a fűkkel.

Ő úgy értelmez. — Mondd csak, hol szerezted ezt a gyönyörű követ? — *Keresd az asszonyt!* — Mit jelent ez? — Azt, hogy az a nő még most is keresi...

Persze. — Mi a baj, édes lányom? — Az uram... az uram... azt mondotta, hogy menjek a pokolba! — Oh és aztán? — Aztán ide jöttem...

Vendéglőben. *Vendég:* Van-e még ebből a borjúdásból? — *Pincér:* Van, kérem alásan. — *Vendég:* No, akkor nagyon sajnálom azokat, akik majd még kapnak belőle.

Az anyakönyvi hivatal bejegyzése

1918. évi jul. hó 13-tól 1918. évi jul. hó 20-ig
Születés.

A szülők neve	A gyermek neve	A gyermek neve
Dubina Simon Erik M. gdolna	fiú	Gyula
Laczó József Havran Margit	leány	Toni
Bartos Gyula Bakos Ilona	leány	Erzsébet A.
Patrovics Mihály Kuzbert K.	fiú	Mihály
Krausz Rudolf Csornák K.	leány	Ilona
Kozma József Matliák Irma	leány	Anna

Házasság.

Vőlegény és menyasszony neve	Vallása
Robács Gyula Sántiha Erzsébet	ref.
Petrovics József Cziglau Mária	r. kath.

Halalozás.

Az elhunyt neve	Kora	A halál oka
Bodnár Károly	7 éves	Vörheny
Csúri Ilona	10 éves	Szarvi szívbaj
Struckmüller Gyula	5 éves	Vörheny
Zubek J.-né, Tagyian M.	48 éves	Alt. gümőkór
Dubina Gyula	8 nap	V. gyegeiség

Lévai piaciárak.

Rovatvezető: Dr. Horváth Gyula rendőrkapitány.

Buza m. mázsánként 20 kor. 40 fillértől 20 kor. 60 fill. Kétszeres 17 kor. — fill. 18 kor. 40 fill. Rozs 17 kor. 40 fill. 17 kor. 80 fill. Arpa 15 kor. 60 fill. 16 kor. 40 fill. Zab 20 kor. — fill. 21 kor. — fill. Kukorica 15 kor. — fill. 17 kor. — fill. — Lencse 60 kor. — fill. 62 kor. — fill. — Bab 23 kor. — fill. 24 kor. — fill. — Kéles 12 kor 80 fill. 13 kor. 40 fill.

Vetomagvak 100 kilónként: Vörös lóhere természetűl arankmentes 175—180 Vörös lóhere, kir arankás 165—175 Vörös lóhere, nagy arankás 150—160 Lucerna természetűl arankmentes 130—138 Lucerna, világos szemű arankás 115—102.

Nyilttér.

!! Irodahelyiség.

Léván, Deák Ferenc-utca I. sz. alatti Frommer-féle házban egy szép utcai irodahelyiség november 1-től kiadó.

Nyaralásra

rendkívül alkalmas lakás konyha használatlalt **Garamrudnón** kiadó. Bővebbet e lap kiadóhivatalában.

== Kölcsonkönyvtár ==

NYITRAI és TÁRSA R. T.

könyvkereskedésében LÉVÁN.
Előfizetés bármely nap kezdhető.

Szives tudomására adom

a t. közönségnek, hogy szövetraktáramban nagy választék áll nyári és őszi legfinomabb **hazai** és **angol** divat szövetekből. — — —

Kedvező feltételek és jutányos árak. — Kérem tehát ezen kedvező alkalmat felhasználni és ruha szükségletét ilyen előnyösen nálam beszerezni.

Kiváló tisztelettel

BORCSÁNYI GYULA

férfiszabó
a nagytözsde mellett.

Eladó ház.

Léván, Schoeller-utca 2. sz.
ház szabadkézből eladó —
Bővebbet a tulajdonosnál.

Automobilvezetőnek

alapos szakszerűséggel kitanít
HOFFMANN mérnök Budapest, VI.
Szondy-utca 55.

Díjtalan állásközvetítés.
Automobil javítások olcsón.

Eladó ház.

Honvéd-u. 24. számú ház — kényelmes és modern uri lakás — szabadkézből eladó. — Bővebb felvilágosítást ad a **Kereskedelmi bank Léva.**

131—1913. végrb. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102 §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az aranyosmaróti kir. törvényszéknek 1913. évi 2416. számú végzése következtében Dr. Stevko Gyula ügyvéd által képviselt Félix Gusztáv javára 1240. kor. jár. erejéig 1913. évi június hó 2-án foganatosított kielégítés végrehajtás utján le- és felülfoglalt és 3136. kor. 86. fillérre besújt következő ingóságok: u. m. kékvászonemű, lovak, faladák, sertés, székér lovak által huzható nagy mángorló, szoba és konyha butorok nyilvános árverésen eladotnak.

Mely árverésnek az újbányai kir. járásbíróóság 1913-ik év V. 88 számú végzése folytán 1240. kor. fill. tőkekövetelés, ennek 1913. évi május hó 15. napjától járó 6% kamatai, és eddig összesen 104. kor. 24. fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig, **Zsarnóczán alperesek lakásán leendő megtartására 1913. évi július hó 24-ik napjának délutáni 3 óra** határidőül kitűztetik és ahhoz a veuni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108 §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120 § értelmében ezek javára is eléndeltetik.

Kelt Újbánya 1913. évi július hó 11. napján.

Tóth Ártur
kir. bír. végrehajtó.

Kiadó lakás.

Léván, Kálnai u. 2. számú házban 3—4 szobás urilakás, kerttel és mellék helyiségekkel **f. évi május 1-től** kiadó. Bővebbet **Szauer Izidor és Mór** cégnél **Léván.**

D A D O G Ó

gyermekes beszédének javítását aug. elsejétől szept. elejéig elvállalja két gyogyepedagógiai tanár. — Bővebbet következő címen, ahol jelentkezni is lehet: **Faragó Bél** tanár, Budapest VIII. Mosonyi u. 8. sz. (Siketnémák állami intézete).

Szóbeli felvilágosítással esetleg idősb **Faragó Gyula** (Léva, Kálnai u. 2. sz.) is szolgál.

Eladó ház.

Léván Teleky-utca 10. számú ház szabadkézből eladó. Bővebb értesítést ad a tulajdonos vagy megbízottja **Dr. Kersék János** ügyvéd **Léván.**

MEGHIVÁS.

A NYITRAI és TÁRSA irodalmi és nyomdai részvénytársulat

harmadik évi

rendes közgyűlését

1913. évi július hó 31-én délután 3 órakor a Lévai Takarékpénztár igazgatósági gyűlés-teremben fogja megtartani, melyre a t. részvényesek ezennel meghivatnak.

Tartozik.

Mérleg-számla 1913. június hó 30.

Követel.

V a g y o n				T e h e r							
Fkl.		K.	f.	K.	f.	Fkl.		K.	f.	K.	f.
60	Gépek, eszközök, betük	—	—	20851	27	50	Részvénytőke	—	—	60000	—
61	Nyomdai berendezés	—	—	1200	—	86	Gépérték csökkenési alap	—	—	1298	06
58	Üzleti berendezés	—	—	1000	—	87	Osztalék biztosító alap	—	—	649	03
59	Kölsönkönyvtár	—	—	1600	—	89	Rendelkezési alap	—	—	3901	48
62	Jogok	—	—	9000	—	101	Hitelezők	—	—	3442	98
94	Ertékpapír	—	—	67	50	88	1910—11. évi fel nem vett osztalék	—	—	55	—
106/200	Adósok	—	—	20377	01	110	1911—12. " " " " " "	—	—	180	—
103	Árúk	—	—	17415	—	72	Kölsönkönyvtár betét	—	—	80	—
113	Bélyeg	—	—	158	54		Nyeresség	—	—	5375	28
104	Postatakarékpénztár	—	—	282	20						
70	Óvadékok	—	—	1944	59						
79	Készpénz	—	—	1085	72						
				74981	83					74981	83

Léván, 1913. június hó 30-án.

Schubert Pál
ü. v. igazgató.

Horatsik János
üzletvezető.

Ezen mérleg-számla a kereskedelmi törvény 192. § a értelmében a fő- és mellékönyvekkel összeegyeztetvén, valamint a kimutatott értékek leltározatván, azokat helyesnek és megegyezőnek találtuk.

Fodor Adolf
f. biz. tag.

Szilassy Dezső
f. biz. elnök.

Ortmann Fidéi
f. biz. tag.

GAZDÁK FIGYELMÉBE!

A budapesti műtrágya szövetkezet képviselőjében ezennel ajánlok mindenféle műtrágyát, mint Supertoszftát, Ammoniak, Csilisalpéter stb. waggonkint és kicsinyben a legolcsóbb áron és mindezen produktumok nálam állandóan kaphatók.

Továbbá kapható nálam az összes erőtakarmánycikk: mint korpá, takarmányliszt, szárazszélet, olaj- és repczepogácsa ugyancsak a napi áron, waggonként és kicsinyben.

Végül D. Berl bécsi cég képviselőjében ajánlok elsőrendű minőségű porosz kőszent, darabokban és koczkákban, nemkülönbön kokszot úgy waggonként, mint kicsinyben is.

WERBOFSZKY JOACHIM
LÉVÁN, LÁSZLÓ UTCZA
SCHOELLER PALOTÁVAL SZEMBEN.

2052—1913. tlvk. szám.

Árverési hirdményi kivonat.

A lévai kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi hogy Kempfner Jakab végrehajthatónak Ozsvald János jogutódai Sike Istvánné szül. Ozsvald Eszter, ifjú Ozsvald Máténé szül. Ozsvald Erzsébet és öz. Ozsvald Jánosné t. gyám által képviselt kisk. Ozsvald Karolin és Ozsvald Pál végrehajtást szenvedők elleni végrehajtási ügyében a végrehajtási árverést a fent megnevezett végrehajtást szenvedőknek a lévai kir. járásbírósg területén Nemesoroszi község határában fekvő és a nemesoroszi 23 sztykben A 11 sor 28 hrsz. alatt foglalt ingatlan és azon épült 23 ö. i. számú házban való 2—4 rész jutalékukra és hasznouelvezetre 338 korona, az ottani 116 sztykben A 11—7 sorszám alatt foglalt ingatlanban 2—5 részükre 562 korona és az összes végrehajtást szenvedőknek az ottani 187 sztykben A 11 sorszám alatt foglalt közös legelőben való 770. 4—5 137436-od rész illetményükre 123 korona kikialtási árban az árverést elrendelte még pedig a Vn. 21 § alapján akként, hogy az ingatlanok a megállapított kikialtási ár kétharmadánál alacsonyabb áron eladottai nem fognak.

Ezen nyilvános bírói árverés 1913 évi augusztus hó 29. napján d. e. 10 órakor Nemesoroszi község házáján lesz megtartva.

Az árverési szándékozók tartoznak az ingatlan kikialtási árának 10%-át készpénzben vagy az 1881 évi LX t. cz. 43 §-ában jelzett ártólammal számított és az 1881 évi 3333 számú I. M. R 8 §-ában kijelölt ovdáképes értékpapirban kikialtított kezéhez tetenni vagy az 1881 évi LX t. cz. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bírósnál történt előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismerényt szolgálattól, mely kötelezettség alól csak a Vn. 21 §-ában megnevezettek vannak felmentve.

A kikialtási árnál magasabb ígért esetén a Vn. 25 §-ának megfelelően és az ott jelzett következmények terhe mellett kiegészítendő.

Kelt Léván a kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóságánál 1913 évi máj. hó 14. napján Pogány s. k. kir. járásbíró.

A kiadmány hitelel:

Dódek
kir. tkvvezető.

Eladó ingatlanok.

Néh. NYITRAY FERENC örökössei tulajdonát képező összes ingatlanok egyenkint és részletekben is eladók. Bővebb felvilágosítást ad Dr. K MOSKÓ BÉLA ügyvéd, LÉVÁN.

Eladó ház.

Léván Galamb utca 2. számú ház eladó. Ugyanott egy elegánsan butorozott szoba is azonnal kiadó.

Eladó ház.

Léván, Eötvös-utca 19. sz. ház eladó.

Eladó

esetleg haszonbérbe adó az idősb RÁCZ JÓNÁS tulajdonát képező, több kisebb nagyobb föld- és szőlőtőlajból álló kisbirtok, darabonként is. Ugyanott a gazdasági eszközök is eladók. — Csepregi utcában pedig egy háztelek eladó. — Továbbá két szoba, konyha, istállóból álló lakás bérbeadó.

Bővebb értesítést ad maga a tulajdonos Léva, Botka-u. 19. sz.

KNAPP DÁVID

mezőgazdasági és varrógépek nagy raktára
Telefon szám: 33. LÉVÁN. Telefon szám: 33.

Piactéren, nagy kiterjedésű gépraktárom céljára épült házamban nagy választéku állandó gépkialtítás van berendezve.

Hazai gyártmányu gépek:

Világhírű „RAPID“ lánczos kutak. „Alfa Separator“ tej és vajgazdasági gépek. — Legjobb minőségű takarmánykamrák elkészítése és felállítása jutányos árakban. — Hofherr és Schrantz-féle gözcséplő készletek, Ganz-féle motorok minden nagyságban, valamint minden e szakba vágó gépek és géprészek.

Pigler

Ruhákat fest és tisztít
Gallérokat vasal

Léva
Klapka-utca 22.

Vasuti uj menetrend

kapható:
Nyitrai és Társa r. t.
Léván.

SZÁMITSA KI
AZ UJJAIN

hogy milyen előnnyel jár Önre, ha
KERN TESTVÉREK
fűszer-, gyarmatáru és
vasnagykereskedésében
vásárol be.

A világhírű
és legújabb rendszerű

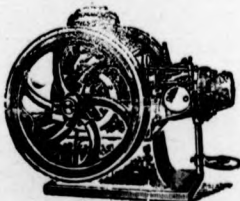
BOLINDER

NYERSOLAJ--MOTOROK

— és azok alkatrészei kizárólag —

Anyos Imre cégnél kaphatók
Budapest VI., Podman'czky-utca 17.

Legkiesbb nyersolajszükséglet! Feltétlen jótállás! Jutányos árak! Kezdező fizetési feltételek! Felvilágosítás és ingyen árjegyzék!

TELEFON 12—76.

Mit kiabál?

hiszen mindenki tudja már, hogy a

MÁGNÁS

CIPŐKRÉM

Minősége kitűnő
puhit, tisztít,
fényesít.

Gyártja: **HERCZEG és GEIGER**
csász. és kir. udvari szállító Budapest.
KAPHATÓ MINDENÜTT.

Eladó birtok.

Lévától egy óra járásnyira fekvő 155 kat. hold prima birtok potom áron eladó, vagy haszonbérbe több évre kiadó aratás után átvehető. Bővebbet G U R A ÁGOSTON K A S S A. Gazdasági Akadémia címén.

Pacolin

Pacocreolin-PEARSON.

Egy erős hatású fertőtlenítőszer, különleges angol anyagból előállítva, nélkülözhetetlen minden házban és istállóban.

Allandó használata által megóvjuk magunkat fertőző betegségektől.

Kérjük az állatorvos véleményét az istálló rendszeres fertőtlenítésének értéke felől!

Mindenütt kapható!

Óvakodjunk értéktelen utánzatoktól és kérjük határozottan

PACOLIN-PEARSON-t csakis ilyen ölmozott dobozokban.

Legelőcsőbb fertőtlenítés!
Csak Pearson-féle készítményt használjunk.

PACOLIN MEDOL CREOLIN
1 kg K 1-50 (rüh elleni szer) 100 gr 60 f, 1 kg K 2-40

Mindenütt kiténtetve!

Utóbbi kiténtetések: Arany érem és tiszteletdíj Turinban, Drezdában, Brüsszel, Rio de Janeiroban.

Használati utasítás és vélemények sok évi használat eredményeiről a lerakatnál kaphatók.

Kapható Knapp Ignác drogeriájában, Léván.

AUTÓ

bérelhető

órákra és napokra

Léván, Városi szálloda.

Valóban

"Zircfalvi"

segít a nagyszerű és utólérhetetlen

Rovar ölő

„Vásárolják csak üvegekben“.

K a p h a t ó

Léván:
Engel József és fia
Kern testvérek
Knapp Ignác
Pollák Kálmán
Heksch Illés
Kertész Lajos

Ipolyáságon:
Dombo K. u. Brack I.
Berczeller M.
Ivots Andor
Csóka József
Weinberger Mór

Ujbányán:
Czervinka M.
Heinrich Ede

Verebélyen:
Czirok István
Erdei József

Pollák Zsigmond
Rosenzweig Bertalan

Zsarnócsán:
Fűszek Győző
Veichher Izidor

Besztercebányai Fiúinternátus.

Nevelő intézet, bentlakó és bejáró felső kereskedelmi, polgári, gimnázumi és fémipar iskolai tanulók számára.

Allandó tanári valamint orvosi felügyelet.

Gondos nevelés. — Kitűnő ellátás.

Prospektust kívánatra az intermátus igazgatósága Besztercebányán, vagy **LÁZÁR EMIL** Léván ingyen és bérmentve küld.

MIELŐTT KÉVEKÖTELEKBEN

beálló szükségletét fedezné, hívja fel ajánlattételre

KERN TESTVÉREK

nagykereskedését Léván

hol a legjobb és legtartósabb

minőségű kévekötelek

a legelőcsöbben szerezhetők be.